

WOORDENBOEK VAN DE VLAAMSE DIALECTEN

UNIVERSITEIT GENT
Vakgroep Nederlandse Taalkunde
Blandijnberg 2
9000 Gent

Vragenlijst 112
JUNI 1999

PLANTEN 3: GRASSEN

Dialect van :(stad, dorp, gehucht, wijk),
.....(gemeente).(prov.)

GESPROKEN DOOR :

Naam :
Geboorteplaats :
Geboortjaar :
Waar opgegroeid :
(vroeger) beroep :
In welke gemeente werd beroep uitgeoefend :
Dialect van moeder :
Dialect van vader :
Dialect van echtgeno(o)t(e) :
Ik ben naar school geweest tot jaar
Datum van invullen van vragenlijst :
Adres en telefoonnummer :
.....
.....

OPGETEKEND DOOR :

Naam :
Geboorteplaats :
Geboortjaar :
Dialect :
(vroeger) beroep :
Ik ben naar school geweest tot jaar.
Hoogste diploma :
Adres en telefoonnummer :
.....
.....

Beste medewerker/ster,

Deze vragenlijst moet dienen voor een dialectwoordenboek. Wilt u er dus zorg voor dragen dat u steeds woorden geeft die in uw dialect gebruikelijk waren of zijn. Tracht de dialectuitspraak zo goed mogelijk weer te geven. Maak u echter geen zorgen als dat soms moeilijk blijkt te zijn. Elke aanduiding, hoe onvolmaakt ook, is welkom.

Vul ook de eerste bladzijde (met naam, geboorteplaats enz.) zo nauwkeurig mogelijk in. Mogen we u vragen de vragenlijst in te vullen voor slechts één plaats en niet voor een hele streek? Na 'dialect van : ...' hoort de naam te staan van één bepaalde plaats van voor de gemeentefusies, niet de naam van een streek.

1. Hoe noemt u in het algemeen de groene planten die de groene bedekking van weiden, tuinen, bermen enz. vormen, en bv. door koeien worden afgegraasd?	1. (gras)
2. Hoe noemt u het gras dat met taaie witte ondergrondse uitlopers in akkers en bermen woekert en zo een hardnekkig onkruid kan worden? De aren lijken wel op die van tarwe maar ze zijn veel smaller en kleiner met slechts twee rijen van aartjes. Het wordt wel gebruikt om slootoevers te verstevigen, omdat het door de uitlopers de grond goed vasthoudt. Vroeger werd er ook wel eens thee van getrokken. (zie afb. 2)	2. (kweek)
3. Hoe noemt u het gras dat het meest gezaaid wordt als weidegras en als veevoeder met glanzend donkergroene, gladde blaadjes en zeer smalle, lange, stijve, zijdelings afgeplatte aren? Het gras heeft geen ondergrondse uitlopers. (zie afb. 3)	3. (Engels raaigras)
4. Hoe noemt u de variant van het voorgaande gras waarbij de kleine aartjes een baard hebben, d.w.z. als er naaldjes aan de kafjes hangen? (zie afb. 4)	4. (Italiaans raaigras)
5. Hoe noemt u het lichtgroene en later bruine gras van wegkanten en weiden met zeer dichte bruine kluwens van aartjes aan het uiteinde van een stijve stengel? (zie afb. 5)	5. (kropaar)
6. Hoe noemt u het weide- en akkergras met smalle blaadjes en heel ijle, wijd uitstaande pluimen met brede platte aartjes waarop zeer lange naalden staan? De pluim hangt meestal naar beneden. (zie afb. 6)	6. (ijle dravik)
7. Hoe noemt u het kleine, lichtgroene, éénjarige gras met groenwitte pluimpjes van kleine aartjes, dat bijna heel het jaar bloeit en overal te vinden is, in tuinen, tussen straatstenen enz...? (zie afb. 7)	7. (straatgras)
8. Hoe noemt u het gras van tuinen, bermen e.d. met kleine, glanzend lichtgroene aartjes die wel wat op gerst lijken? Men kan de aartjes gemakkelijk uiteenbreken; de stukjes werden door kinderen naar elkaars kleren gegooid en blijven er dan als pijltjes in vastzitten. Als je een volledig aartje in je mouw stopt kruipt het naar boven. (zie afb. 8)	8. (kruipertje)

9. Hoe noemt u het hoge gras dat vaak massaal langs akkerranden en wegbermen groeit met kale glanzende stengels en lichtgroene pluimvormige bloeiwijzen? Het is zeer geschikt om tot hooi te worden verwerkt. (zie afb. 9)	9. (glanshaver)
10. Hoe noemt u het gras dat in dichte zoden of met wortelstokken in grasland, bosranden en bermen groeit, met slappe, dof grijsgroene zacht aanvoelende blaadjes en zachte, witachtige dichte aren? De stengels zijn zacht behaard. (zie afb. 10)	10. (witbol)
11. Hoe noemt u het gras dat veel gezaaid wordt in weiden en ook tot hooi verwerkt wordt, met behaarde bladeren en grijsgroene, cilindrisch dichte zachte aren die wel wat weghebben van kattenstaarten of sigaren? (zie afb. 11)	11. (timotheegras)
12. Hoe noemt u het slanke gras met smalle, toelopende rolronde staartvormige aren met gele meeldraden, dat door de vroege rijping van het zaad een onkruid op akkers kan zijn? (zie afb. 12)	12. (duist)
13. Hoe noemt u het gras dat sterk op haver lijkt maar wild is en kleinere aartjes heeft die uit minder kafjes bestaan? (zie afb. 13)	13. (oot)
14. Hoe noemt u het tot drie meter hoge grasachtige gewas van waterkanten en moerassen, dat soms massaal voorkomt en stevige, harde rolronde stengels heeft die vroeger gebruikt werden als dakbedekking? De bladeren zijn stevig, grijsgroen, ruw en enkele centimeters breed en aan de top van de stengels staan de bruine pluimen die ook gedroogd bruin blijven. (zie afb. 14)	14. (riet)
15. Hoe noemt u het hoge (tot bijna twee meter) rietachtige gras van droge grond, met smalle bladeren en stijve dunne stengels die aan het einde bruine, zachte smalle pluimen dragen, die na de bloei strogeel worden? (zie afb. 15)	15. (duinriet)
16. Hoe noemt u het gras dat vaak in drassige moerassen of op heidevelden in grote pollen te vinden is? De bloei valt nogal laat; de lange pluim heeft dan een een paarse schijn. De stengel heeft geen knopen en is dus heel geschikt om bv. pijpenstelen door te steken. (zie afb. 16)	16. (pijpestrootje)
17. Hoe noemt u het gras dat vaak een hardnekkig onkruid is in tuinen en wegbermen omdat het zich zeer sterk uitzaait en	17. (harig vingergras)

omdat men het moeilijk uit de grond kan trekken? Dit gras kan een onkruid worden. (zie afb. 17)	
18. Hoe noemt u het zeer fijne, taaie, blauwgroene gras dat in bultjes groeit op open, zandige grond? (zie afb. 18)	18. (schapengras)
19. Hoe noemt u het gras van bouwlanden, tuinen en akkerranden met stijve, bruine, nogal dikke aren van bruine kafjes die een tot één centimeter lange naald dragen? Dit gras kan een onkruid worden. (zie afb. 19)	19. (hanenpoot)
20. Hoe noemt u de dichte, grote bossen van smalle, rolronde, met merg gevulde puntige bladeren die blauw- of donkergroen van kleur zijn en waarop de bruine bloemtrosjes zijdelings verschijnen? Deze planten groeien langs sloten en waterkanten. (zie afb. 20)	20. (pitrus)
21. Hoe noemt u het hoge, roodachtige gras dat vroeger met een brede rode pluim boven de rogge of haver kon uitsteken? (zie afb. 21)	21. (windhalm)
22. Hoe noemt u het kleine stijve grasachtige plantje, dat vroeg in het voorjaar bloeit met bruine bloemetjes ? (zie afb. 22)	22. (kleine veldbies)
23. Hoe noemt u de hoge planten van slootkanten, poelen, moerassen en schorren met rolronde of driekantige stengels en smalle puntige bladeren? De bloemtrosjes zijn donkerbruin, met gele meeldraden. Deze planten werden vroeger veel gebruikt om manden e.d. mee te vlechten.	23. (bies)
24. Hoe noemt u de grasachtige planten van droge of natte zandige gronden met driekantige, meestal ruwe bladeren en dichte, ruwe aren van druppelvormige groenbruine bloempjes aan het einde van stijve stengels?	24. (zegge)

Als u nog benamingen voor andere grassen kent, wil u die dan hieronder meedelen, samen met een beschrijving van de grassoort?

.....

.....

.....

.....

.....